

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/052.00.1/Б- ОК19-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 24 / 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
національної безпеки, права та
міжнародних відносин
27 серпня 2024 р.,

протокол № 8

Голова Вченої ради

Лариса СЕРГІЄНКО

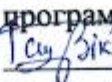
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ДОСЛІДЖЕННЯ ПОЛІТИКИ»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»
спеціальності 052 «Політологія»

освітньо-професійна програма «Політичний менеджмент і PR»
факультет національної безпеки, права та міжнародних відносин
кафедра міжнародних відносин і політичного менеджменту

Схвалено на засіданні
кафедри міжнародних відносин
і політичного менеджменту
27 серпня 2024 р., протокол № 6

Завідувач кафедри

Вікторія ЗАГУРСЬКА-
АНТОНЮК

Гарант освітньо-професійної
програми

Віктор ПАЩЕНКО

Розробник: к.політ.н., доц., доцент
кафедри міжнародних відносин і політичного менеджменту Віктор ПАЩЕНКО

Житомир
2024

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/052.00.1/Б- ОК19-1-2024
	<i>Випуск 1</i>	<i>Зміни 0</i>	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 24 / 2</i>

Робоча програма навчальної дисципліни «Дослідження політики» для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності 052 «Політологія» освітньо-професійна програма «Політичний менеджмент і PR» затверджена Вченою радою факультету національної безпеки, права та міжнародних відносин від 27 серпня 2024 р., протокол №8.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/052.00.1/Б- ОК19-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 24 / 3

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів 3	Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»	обов'язкова	
Модулів – 2	Спеціальність 52 «Політологія»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		2-й	
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		3-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: Аудиторних – 3 самостійної роботи – 2,6	Освітній ступінь «бакалавр»	Лекції	
		32 год.	
		Практичні	
		16 год.	
		Лабораторні	
		- год.	-
		Самостійна робота	
		42 год.	
Індивідуальні завдання			
Вид контролю: екзамен			

Частка аудиторних занять і частка самостійної та індивідуальної роботи у загальному обсязі годин з навчальної дисципліни становить:

для денної форми навчання – 53% аудиторних занять, 47% самостійної та індивідуальної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/052.00.1/Б- ОК19-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 24 / 4

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є надання студентам системних знань про політику, політичну діяльність, політичні процеси, застосовуючи сучасні підходи та методології дослідження. У процесі вивчення курсу студенти мають освоїти концептуальні засади дослідження політики і політичних процесів.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- ознайомити студентів з методологічною базою та концептуальними засадами дослідження політики;
- розкрити основні закономірності у дослідженні політичних процесів;
- показати зміст та специфіку понятійно-категоріального апарату у дослідженні політики;
- сформуванати наукове розуміння політики як невід'ємної частини суспільного життя.

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування наступних компетентностей, визначених стандартом вищої освіти зі спеціальності 052 «Політологія» ОПП «Політичний менеджмент і PR»:

ЗК 01. Знання предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 10. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких проявів недоброчесності.

СК 02. Здатність застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки.

СК 04. Здатність застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності.

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних програмних результатів навчання за спеціальністю 052 «Політологія» ОПП «Політичний менеджмент і PR»:

РН 01. Розуміти предметну область, етичні та правові засади професійної діяльності.

РН 08. Вміти використовувати базовий категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки.

РН 09. Вміти застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки.

РН 15. Конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати політологічні дослідження з використанням сучасних методів, технологій та інструментарію політичного аналізу.

Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти зможуть отримати наступні Soft skills:

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/052.00.1/Б- ОК19-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 24 / 5

- *комунікативні навички*: письмове, вербальне й невербальне спілкування; уміння грамотно спілкуватися по e-mail; вести дискусію і відстоювати свою позицію; навички працювати в команді;
- *уміння виступати привселюдно*: навички, необхідні для виступів на публіці; навички проведення презентації;
- *керування часом*: уміння справлятися із завданнями вчасно;
- *гнучкість і адаптивність*: гнучкість, адаптивність і здатність змінюватися; уміння аналізувати ситуацію, орієнтування на вирішення проблеми;
- *лідерські якості*: уміння спокійно працювати в напруженому середовищі; уміння ухвалювати рішення; уміння ставити мету, планувати діяльність;
- *особисті якості*: креативне й критичне мислення; етичність, чесність, терпіння, повага до оточуючих.

3. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1

Змістовий модуль 1. Парадигми дослідження політики

ТЕМА 1. Предмет дослідження політики та її основні функції (ЗК01, СК04, РН01, РН08)

Особливості політичної сфери життя суспільства. Сутність політичного. Проблема дослідження політики в організації суспільного життя. Предмет дослідження політики. Методологічна база політичної науки.

ТЕМА 2. Основні парадигми політичних досліджень (ЗК01, СК04, РН01, РН08)

Логічні і лексичні основи мови політичної науки. Парадигма як логіко-теоретична модель концептуального тлумачення природи і сутності політичних явищ. Основи парадигмального пояснення політичних явищ.

ТЕМА 3. Типологія парадигм (ЗК01, СК02, СК04, РН01, РН08, РН09)

Теологічна парадигма у вивченні політики. Релігійно-міфологічний характер відносин влади і порядку. Географічна парадигма (Гіппократ, Платон, Аристотель, Ж.Боден, Ж.Л.Монтеск'є). Ідеї економічного детермінізму, класової природи політики. Історицизм: зміст та його обмеженість (К.Маркс, Ф.Енгельс, В.Ленін (Ульянов)). Натуралістична парадигма і її основні принципи. Внутрішні різновиди натуралістичного підходу до політичних явищ. Психологізаторські, психоаналітичні підходи. Можливості і межі натуралістичних підходів у поясненні політичних явищ. Соціоцентристська парадигма. “Ідеалістичний” (П.Хеттіх), “універсальний” (Мейно, Дюкло, Бержерон, Даль) і “системний” (Аристотель, Маркс, Мейер) підходи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/052.00.1/Б- ОК19-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 24 / 6

ТЕМА 4. Парадигмальний аналіз політичного життя (ЗК01, СК02, СК04, РН01, РН08, РН09)

Концепція К.Шмітта. Культурантропологічний підхід (М.Шелер, Е.Канетті). Концепція турбулентного походження політики (Д.Розенау). Субстанціональний підхід (О.Тьєррі, Ф.Гізо). Внутрішньополітична, раціонально-критична парадигма і її різновиди. Конфліктна, консенсусна і конфліктно-консенсусна теорії. Ігрові і комунікативні моделі. Цілераціональні підходи. Специфіка поведінкових підходів при поясненні політичних явищ, їхні плюси і мінуси. Зв'язок парадигм і методів наукового аналізу.

Змістовий модуль 2. Методологія дослідження політики

ТЕМА 5. Методологічні основи дослідження політики (ЗК01, СК04, РН01, РН08)

Знання й інтуїція в політиці. Структура політичного знання: повсякденне, науково-теоретичне, прикладне. Взаємозв'язок типів політичного знання. Основи концептуалізації науки про політику. Міждисциплінарний характер вивчення політичних явищ.

ТЕМА 6. Методологічні напрямки у дослідженні політичної дійсності (ЗК01, СК04, РН01, РН08)

Аналіз та інтерпретація даних. Критерії виміру політичних явищ. Теоретична таксономія та проліферативність політичної науки. Проблема валідності політичного знання. Методології теоретичного моделювання політики. Співвідношення політичної теорії і науки. Особливості культурологічного аналізу політичних явищ.

ТЕМА 7. Типології методологій у дослідженні політики (ЗК01, СК02, СК04, РН01, РН08, РН09, РН15)

Типи засобів і методів політичних досліджень. Логіко-евристичні, аксіологічні і сцієнтистські методи. Філолофсько-етичні, дистрибутивно-ціннісні, порівняльно-історичні і нормативно-інституціональні методи пізнання. Біхевіоризм. Структурно-функціональний, системний і кібернетичний методи дослідження. Інструментальні підходи і методики в ситуативно-прикладному аналізі (логіко-математичні й економічні моделі, політична статистика, комп'ютерне і математичне моделювання). Експертні системи і “штучний інтелект” у прикладному аналізі. Сучасні особливості і тенденції розвитку загальних методологічних основ політичного аналізу. Розвиток філософських і соціологічних основ політичного аналізу (О.Тофлер, П. Бурдье, Н.Луман, Е.Гідденс). Синергетика й інформатика. Цивілізаційна теорія й антропологія. Неінституалізм і постбіхевіоризм. Компаративно-синхронні і діахронні дослідження. Теорія «раціонального вибору» і

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/052.00.1/Б- ОК19-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 24 / 7

«методологічний індивідуалізм». Ерозія методології під впливом повсякденних структур свідомості.

МОДУЛЬ 2

Змістовий модуль 3. Дослідження зародження та розвитку політики

ТЕМА 8. Виникнення політики як суспільного явища (ЗК01, СК04, РН01, РН08)

Політика в додержавних спільнотах. Неолітична революція як першопричина формування економічних передумов створення політичних структур. Політика за умов відсутності спеціалізованих управлінських ролей. Потестарні структури управління і самоорганізації. Причини і стимули виникнення та трансформації політичних структур. Головні шляхи політогенезу в історії людської цивілізації (аристократичний, плутократичний, військовий).

ТЕМА 9. Дослідження політики як суспільного явища (ЗК01, СК02, СК04, РН01, РН08)

Концепції та інтерпретації політики. Поняття політичного (Макс Вебер, К.Шміттер, А.Хеллер Д.Хелд, У.Бек). Місце і роль політики в сучасних суспільствах. Політика (politics) як особливий аспект людської реальності, зв'язаний з ціледосягненням. Політика (policy) як вироблення і здійснення політики. Політика (polity) як інституційний устрій. Вироблення і здійснення політик (політичних курсів). Здійснення політики (policy-making) як професійна діяльність політика. Політичне життя, його основні характеристики. Принципи побудови ідеально-типового образу політики. Поліваріативність і морфологічна складність політики. Політика як вид діяльності, суспільні відносини, вид спілкування і сфера соціального життя.

ТЕМА 10. Дослідження політики як основи суспільного розвитку (ЗК01, СК04, РН01, РН08)

Політика як діяльність держави. Політика як взаємодія громадянського суспільства і держави. Недержавні структури в державах античності та середньовіччя. Громадянське суспільство і його структури. Становлення принципу громадянства. Основні теоретичні трактування прав людини та основні віхи боротьби за них. Держава як інструмент суспільного вибору. Розширення недержавної сфери політичного життя. Політика як класова боротьба.

ТЕМА 11. Дослідження політичних прав (ЗК01, СК04, РН01, РН08)

Права людини: протиріччя теорії і практики. Патерналістські, етатистські, ліберальні, християнсько-демократичні підходи до прав людини. Особливості

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/052.00.1/Б- ОК19-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 24 / 8

сучасних теорій прав людини. Права людини «першого», «другого» і «третього» поколінь. Права людини як критерій внутрішньодержавних і міжнародних політичних відносин. Регіональні особливості дотримання прав людини. Типи порушення прав людини. Відповідальність за порушення прав людини. Особливості дотримання прав людини в сучасній Україні.

Змістовий модуль 4. Дослідження інституційних та неінституційних суб'єктів політики

ТЕМА 12. Дослідження політичної стратифікації суспільства (ЗК01, СК04, РН01, РН08)

Суб'єкти політики: інституціональні, групові, індивідуальні. Індивід як відносно самостійне джерело і суб'єкт владних відносин. Індивід і політично організоване співтовариство. Місто і провінція як соціокультурне середовище політичної діяльності.

ТЕМА 13. Дослідження інституційних та неінституційних суб'єктів політики. Держава та групи інтересів (ЗК01, СК02, СК04, РН01, РН08, РН09)

Поняття політичного інституту. Структура і типологія політичних інститутів. Особливості держави як політичного інституту. Групи інтересів як медіатори в політичних відносинах держави і населення (А.Бентлі, Д.Трумен, Н.Полсбі). Джерела впливу, ресурси, і механізми репрезентації груп інтересів. Способи і форми здійснення групами інтересів своїх функцій. Корпоративна солідарність як механізм групової згуртованості. Типології груп інтересів. Особливості неформальних і організаційних, аномічних і асоціативних груп інтересів. Традиційні і нові альтернативні групи. Цивільні ініціативи. Взаємини груп інтересів і держави.

ТЕМА 14. Дослідження політичних партій (ЗК01, СК04, РН01, РН08)

Політичні партії як різновид асоціативних груп інтересів. Поняття партогенезу і партології. Історичні етапи формування і розвитку політичних партій. Особливості сучасного етапу в розвитку політичних партій. Відмінності українського партогенезу. Зовнішні і внутрішні функції партій. Специфічні способи здійснення партіями політичних функцій. Відносини партій з іншими політичними інститутами. Специфіка взаємин парій з державою і групами тиску (лобі).

ТЕМА 15. Дослідження партійних систем (ЗК01, СК02, СК04, РН01, РН08, РН09)

Особливості міжпартійних відносин. Гомогенна і гетерогенна міжпартійна конкуренція. Блоки і коаліції. Типи партій (М.Дюверже, Ф.Епстайн, П.Ньюман). Партійні системи. Критерії диференціації і фактори формування партійних систем.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/052.00.1/Б- ОК19-1-2024
	<i>Випуск 1</i>	<i>Зміни 0</i>	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 24 / 9</i>

Різновиду однопартійних і багатопартійних систем. Особливості біпартійних систем. Класифікація партійних систем з погляду якісних показників (П.Ньюман, Дж.Сарторі). Форми партійних систем у «нових демократіях». Партійні системи в рамках національно-цивілізаційних традицій.

ТЕМА 16. Дослідження політичної діяльності людини (ЗК01, ЗК10, СК02, СК04, РН01, РН08, РН09)

Політична діяльність, поведження, участь. Сутність політичної участі і її теоретичні трактування (Маркс, Шумпетер, Тенніс, Т.Хейден). Теоретичні і технологічні схеми пояснення політичної участі. Постійні і перемінні фактори політичної участі. Державна політика і типи політичної участі. Спонтанна і керована активність населення. Типи політичної підтримки (Д.Істон). Особливості політичної участі в змагальних політичних системах. Контакти населення з політиками. Популізм і політична участь. Типи політичної участі (Алмонд, Пауелл, Мілбрайт). Особливості мобілізованої й автономної, “символічної” і “відповідальної” участі. Конформізм. Участь у місцевому політичному житті. Політичний протест. Взаємозв’язок ортодоксальної і протестної участі (Е.Мюллер). Показники ефективності протестного потенціалу (А.Марш). Репресивний потенціал участі. Абсентеїзм і апатія. Політичний екстремізм. Політичний тероризм. Вплив корупції на політичну участь громадян.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/052.00.1/Б- ОК19-1-2024	
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 24 / 10	

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Змістові модулі і теми	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	лекції	практичні (лабораторні)	самостійна робота	усього	лекції	практичні (лабораторні)	самостійна робота
Модуль 1								
<i>Змістовий модуль 1. Парадигми дослідження політики</i>								
Тема 1. Предмет дослідження політики та її основні функції	5	2	1	2	-	-	-	-
Тема 2. Основні парадигми політичних досліджень	7	2	1	4	-	-	-	-
Тема 3. Типологія парадигм	5	2	1	2	-	-	-	-
Тема 4. Парадигмальний аналіз політичного життя	5	2	1	2				
<i>Змістовий модуль 2. Методологія дослідження політики</i>								
Тема 5. Методологічні основи дослідження політики	7	2	1	4	-	-	-	-
Тема 6. Методологічні напрямки у дослідженні політичної дійсності	7	2	1	4	-	-	-	-
Тема 7. Типології методологій у дослідженні політики	5	2	-	3	-	-	-	-
Модульний контроль 1	1	-	1	-	-	-	-	-
Разом за модуль 1	42	14	7	21	-	-	-	-
Модуль 2								
<i>Змістовий модуль 3. Дослідження зародження та розвитку політики</i>								
Тема 8. Виникнення політики як суспільного явища	5	2	1	2	-	-	-	-
Тема 9. Дослідження політики як суспільного явища	5	2	1	2	-	-	-	-
Тема 10. Дослідження політики як основи суспільного розвитку	6	2	1	3	-	-	-	-
Тема 11. Дослідження політичних прав	5	2	1	2	-	-	-	-
<i>Змістовий модуль 4. Дослідження інституційних та неінституційних суб'єктів політики</i>								
Тема 12. Дослідження політичної стратифікації суспільства	6	2	1	3	-	-	-	-
Тема 13. Дослідження інституційних та неінституційних суб'єкти політики. Держава та групи інтересів	5	2	1	2	-	-	-	-

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/052.00.1/Б- ОК19-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 24 / 11

Змістові модулі і теми	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	лекції	практичні (лабораторні)	самостійна робота	усього	лекції	практичні (лабораторні)	самостійна робота
Тема 14. Дослідження політичних партій	5	2	1	2	-	-	-	-
Тема 15. Дослідження партійних систем	5	2	1	2	-	-	-	-
Тема 16. Дослідження політичної діяльності людини	5	2	-	3				
Модульний контроль 2	1	-	1	-	-	-	-	-
Разом за модуль 2	48	18	9	21	-			
ВСЬОГО	90	32	16	42				

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/052.00.1/Б- ОК19-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 24 / 12

5. Теми практичних (лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
Модуль 1			
<i>Змістовий модуль 1. Парадигми дослідження політики</i>			
1	Тема 1. Предмет дослідження політики та її основні функції	1	-
2	Тема 2. Основні парадигми політичних досліджень	1	-
3	Тема 3. Типологія парадигм	1	-
4.	Тема 4. Парадигмальний аналіз політичного життя	1	-
<i>Змістовий модуль 2. Методологія дослідження політики</i>			
4	Тема 5. Методологічні основи дослідження політики	1	-
5	Тема 6. Методологічні напрямки у дослідженні політичної дійсності	1	-
6	Тема 7. Типології методологій у дослідженні політики	-	-
7	Модульний контроль 1	1	-
Модуль 2			
<i>Змістовий модуль 3. Дослідження зародження та розвитку політики</i>			
8	Тема 8. Виникнення політики як суспільного явища	1	-
9	Тема 9. Дослідження політики як суспільного явища	1	-
10	Тема 10. Дослідження політики як основи суспільного розвитку	1	-
11	Тема 11. Дослідження політичних прав	1	-
<i>Змістовий модуль 4. Дослідження інституційних та неінституційних суб'єктів політики</i>			
12	Тема 12. Дослідження політичної стратифікації суспільства	1	-
13	Тема 13. Дослідження інституційних та неінституційних суб'єкти політики. Держава та групи інтересів	1	-
14	Тема 14. Дослідження політичних партій	1	-
15	Тема 15. Дослідження партійних систем	1	-
16	Тема 16. Дослідження політичної діяльності людини	-	-
17	Модульний контроль 2	1	-
РАЗОМ		16	-

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/052.00.1/Б- ОК19-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 24 / 13

6. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
Модуль 1			
<i>Змістовий модуль 1. Парадигми дослідження політики</i>			
1	Тема 1. Предмет дослідження політики та її основні функції/ Предмет дослідження політики. Методологічна база політичної науки.	3	-
2	Тема 2. Основні парадигми політичних досліджень. Сутність політичних явищ та основи парадигмального пояснення політичних явищ.	2	-
3	Тема 3. Типологія парадигм. Психологізаторські, психоаналітичні підходи. Можливості і межі натуралістичних підходів у поясненні політичних явищ. Соціоцентристська парадигма. “Ідеалістичний” (П.Хеттіх), “універсальний” (Мейно, Дюкло, Бержерон, Даль) і “системний” (Аристотель, Маркс, Мейер) підходи.	3	-
4	Тема 4. Парадигмальний аналіз політичного життя. Специфіка поведінкових підходів при поясненні політичних явищ, їхні плюси і мінуси. Зв’язок парадигм і методів наукового аналізу.	2	-
<i>Змістовий модуль 2. Методологія дослідження політики</i>			
5	Тема 5. Методологічні основи дослідження політики. Основи концептуалізації науки про політику. Міждисциплінарний характер вивчення політичних явищ.	4	-
6	Тема 6. Методологічні напрямки у дослідженні політичної дійсності. Співвідношення політичної теорії і науки. Особливості культурологічного аналізу політичних явищ.	2	-
7	Тема 7. Типології методологій у дослідженні політики. Цивілізаційна теорія й антропологія. Неоінституалізм і постбіхевіоризм. Компаративно-синхронні і діахронні дослідження. Теорія «раціонального вибору» і «методологічний індивідуалізм». Ерозія методології під впливом повсякденних структур свідомості.	3	-
Модуль 2			
<i>Змістовий модуль 3. Дослідження зародження та розвитку політики</i>			
8	Тема 8. Виникнення політики як суспільного явища. Причини і стимули виникнення та трансформації політичних структур. Головні шляхи політогенезу в історії людської цивілізації (аристократичний, плутократичний, військовий).	3	-
9	Тема 9. Дослідження політики як суспільного явища. Поліваріативність і морфологічна складність політики. Політика як вид діяльності, суспільні відносини, вид спілкування і сфера соціального життя.	3	-

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/052.00.1/Б- ОК19-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 24 / 14

10	Тема 10. Дослідження політики як основи суспільного розвитку. Основні теоретичні трактування прав людини та основні віхи боротьби за них. Держава як інструмент суспільного вибору. Розширення недержавної сфери політичного життя. Політика як класова боротьба.	3	-
11	Тема 11. Дослідження політичних прав. Особливості дотримання прав людини в сучасній Україні.	2	-
<i>Змістовий модуль 4. Дослідження інституційних та неінституційних суб'єктів політики</i>			
12	Тема 12. Дослідження політичної стратифікації суспільства. Місто і провінція як соціокультурне середовище політичної діяльності.	3	-
13	Тема 13. Дослідження інституційних та неінституційних суб'єктів політики. Держава та групи інтересів/ Особливості неформальних і організаційних, аномічних і асоціативних груп інтересів. Традиційні і нові альтернативні групи. Цивільні ініціативи. Взаємини груп інтересів і держави.	3	-
14	Тема 14. Дослідження політичних партій. Відносини партій з іншими політичними інститутами. Специфіка взаємин парій з державою і групами тиску (лобі).	2	-
15	Тема 15. Дослідження партійних систем. Форми партійних систем у «нових демократіях». Партійні системи в рамках національно-цивілізаційних традицій.	2	-
16	Тема 16. Дослідження політичної діяльності людини. Взаємозв'язок ортодоксальної і протестної участі (Е.Мюллер). Показники ефективності протестного потенціалу (А.Марш). Репресивний потенціал участі. Абсентеїзм і апатія. Політичний екстремізм. Політичний тероризм. Вплив корупції на політичну участь громадян.	2	-
	ВСЬОГО	42	

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/052.00.1/Б- ОК19-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 24 / 15

7. Індивідуальні самостійні завдання

Індивідуальна робота здобувачів з навчальної дисципліни «Дослідження політики» включає:

- аналіз політики та політичної діяльності: політичних суб'єктів, інститутів, процесів як на внутрішньодержавному рівні, так і на міжнародній арені;
- написання рефератів, доповідей та їх захист на практичних заняттях;
- політичне моделювання та політично-прогностичне проектування.

8. Методи навчання

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються методи навчання, що сприяють досягненню відповідних програмних результатів.

Результат навчання	Методи навчання
РН 01. Розуміти предметну область, етичні та правові засади професійної діяльності.	<ul style="list-style-type: none"> – Вербальні методи (лекція, пояснення) – Наочні методи (спостереження, демонстрація, ілюстрація) – Практичні методи (проведення дослідів, експериментів, виконання різних видів вправ, практичних завдань, кейсів) – Ситуаційний метод – Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, написання есе, підготовка доповідей, написання наукових статей)
РН 08. Вміти використовувати базовий категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки.	<ul style="list-style-type: none"> – Вербальні методи (лекція, пояснення) – Наочні методи (спостереження, демонстрація, ілюстрація) – Дискусійний метод – Метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота) – Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, вирішення задач, проведення розрахунків, написання есе, підготовка доповідей, написання наукових статей) – Метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота)
РН 09. Вміти застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки.	<ul style="list-style-type: none"> – Вербальні методи (лекція, пояснення) – Наочні методи (спостереження, демонстрація, ілюстрація) – Дискусійний метод – Метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота) – Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, вирішення задач, проведення розрахунків, написання есе, підготовка доповідей, написання наукових статей) – Метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота)

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/052.00.1/Б- ОК19-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 24 / 16

Результат навчання	Методи навчання
РН 15. Конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати політологічні дослідження з використанням сучасних методів, технологій та інструментарію політичного аналізу.	<ul style="list-style-type: none"> – Вербальні методи (лекція, пояснення) – Наочні методи (спостереження, демонстрація, ілюстрація) – Дискусійний метод – Метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота) – Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, вирішення задач, проведення розрахунків, написання есе, підготовка доповідей, написання наукових статей) – Метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота)

9. Методи контролю

Перевірка досягнення програмних результатів навчання здійснюється з використанням наступних методів.

Результат навчання	Методи контролю
РН 01. Розуміти предметну область, етичні та правові засади професійної діяльності.	<ul style="list-style-type: none"> – Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, вправ, кейсів – Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань – Самооцінювання та взаємооцінювання – Перевірка виконання завдань модульного контролю – Екзамен
РН 08. Вміти використовувати базовий категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки.	<ul style="list-style-type: none"> – Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, вправ, кейсів – Експрес-тестування – Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань – Самооцінювання та взаємооцінювання – Перевірка виконання завдань модульного контролю – Екзамен
РН 09. Вміти застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки.	<ul style="list-style-type: none"> – Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, вправ, кейсів – Експрес-тестування – Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/052.00.1/Б- ОК19-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 24 / 17

Результат навчання	Методи контролю
	<ul style="list-style-type: none"> – Самооцінювання та взаємооцінювання – Перевірка виконання завдань модульного контролю – Екзамен
РН 15. Конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати політологічні дослідження з використанням сучасних методів, технологій та інструментарію політичного аналізу.	<ul style="list-style-type: none"> – Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, вправ, кейсів – Експрес-тестування – Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань – Самооцінювання та взаємооцінювання – Перевірка виконання завдань модульного контролю – Екзамен

10. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Державному університеті «Житомирська політехніка» та розподілу балів, що наведений нижче.

Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни включає поточний, модульний та підсумковий контроль.

Поточний контроль проводиться для оцінювання рівня засвоєння знань, формування умінь і навичок здобувачів вищої освіти впродовж вивчення ними матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять.

Модульний контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти за модуль (змістові модулі) навчальної дисципліни. Модульний контроль проводиться під час навчального заняття після завершення вивчення матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Модульний контроль здійснюється у формі тестування.

Підсумковий контроль проводиться для підсумкового оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни. Підсумковий контроль здійснюється після завершення вивчення навчальної дисципліни або наприкінці семестру. Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену. Процедура складання екзамену визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка», а процедура захисту курсової роботи описана у методичних рекомендаціях.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/052.00.1/Б- ОК19-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 24 / 18

Розподіл балів з навчальної дисципліни

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Виконання завдань поточного контролю	60	-
Виконання завдань модульного контролю	40	-
Підсумкова семестрова оцінка	100	-

Розподіл балів за виконання завдань поточного контролю

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Виконання завдань під час навчальних занять	45	-
Виконання та захист індивідуальних самостійних завдань	15	-
Виконання науково-дослідної роботи та інших видів робіт (додаткові – заохочувальні бали): 1. Участь у студентських предметних олімпіадах, Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт, грантах, науково-дослідних проектах: - написання конкурсної наукової роботи та захист з участю - 20 балів; - написання конкурсної наукової роботи без участі - 15 балів; 2. Підготовка наукових статей, тез доповідей наукових конференцій: - публікація наукової статті у фахових виданнях - 20 балів; - підготовка та публікація тез із виступом - 10 балів; - підготовка та публікація тез без виступу - 5 балів; 3. Інші види робіт: - індивідуальні дослідження без публікації - 3 бали; - залучення або дослання до неформальних позанавчальних заходів - 2 бали; - членство та дослідницька робота у гуртках та центрах університету - від 10 до 20 балів.	до 20	-
Разом за виконання завдань поточного контролю	60	-

Розподіл балів за виконання завдань під час навчальних занять

Види робіт здобувача вищої освіти ¹	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Відповіді (виступи) на заняттях	15	-
Участь у дискусії	10	-
Виконання тестових завдань	10	-
Виконання та захист практичних завдань, вправ, кейсів	10	-
Разом за виконання завдань під час навчальних занять	45	-

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/052.00.1/Б- ОК19-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 24 / 19

З метою застосування цілих чисел для оцінювання активностей здобувачів вищої освіти під час навчальних занять протягом семестру використовується 100-бальна шкала оцінювання кожного окремо виду робіт. Розрахунок набраних здобувачем вищої освіти балів за виконання завдань під час навчальних занять за семестр проводиться за формулою:

$$P_{НЗ} = (P_{В100} \times ВК_{В} + P_{Уд100} \times ВК_{Уд} + P_{...} \times ВК_{...}) \times К_{НЗ}, \quad (1)$$

де $P_{НЗ}$ – кількість набраних здобувачем вищої освіти балів за виконання завдань під час навчальних занять за семестр;

$P_{В100}$, $P_{Уд100}$, $P_{...}$ – кількість набраних здобувачем вищої освіти балів за семестр відповідно за відповіді (виступи) на заняттях, за участь у дискусії, за виконання іншого виду робіт, визначеного викладачем (кожний окремо вид робіт на навчальних заняттях оцінюється за 100-бальною шкалою);

$ВК_{В}$, $ВК_{Уд}$, $ВК_{...}$ – вагові коефіцієнти відповідно за відповіді (виступи) на заняттях, за участь у дискусії, за виконання іншого виду робіт, визначеного викладачем. Значення вагових коефіцієнтів розраховуються шляхом ділення кількості балів, які встановлені за виконання окремого виду робіт під час навчальних занять, на сумарну кількість балів за виконання цих робіт (дані для розрахунку вагових коефіцієнтів наведено в табл. «Розподіл балів за виконання завдань під час навчальних занять»);

$К_{НЗ}$ – коригувальний коефіцієнт, який визначається шляхом ділення кількості балів, що встановлені за виконання завдань під час навчальних занять, на 100 балів.

для здобувачів денної форми навчання:

$$ВК_{В} = 15 \div 45 = 0,33;$$

$$ВК_{Уд} = 10 \div 45 = 0,22;$$

$$ВК_{ТЗ} = 10 \div 45 = 0,22;$$

$$ВК_{зпз} = 10 \div 45 = 0,22.$$

$К_{НЗ}$ – коригувальний коефіцієнт, який визначається шляхом ділення кількості балів, що встановлені за виконання завдань під час навчальних занять, на 100 балів.

– для здобувачів денної та заочної форм навчання: $К_{НЗ} = 45 \div 100 = 0,45$.

Розподіл балів за виконання завдань модульного контролю

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Виконання завдань модульного контролю 1	15	-
Виконання завдань модульного контролю 2	25	-
Разом за виконання завдань модульного контролю	40	-

Якщо здобувач вищої освіти виконав завдання модульного контролю і з

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/052.00.1/Б- ОК19-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 24 / 20

урахуванням отриманих балів за поточний контроль набрав у сумі 60 балів або більше, він може погодити дану оцінку в електронному кабінеті і вона стане семестровою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни.

Якщо здобувач вищої освіти під час вивчення навчальної дисципліни набрав 60 балів або більше і бажає покращити свій результат успішності, він проходить процедуру підсумкового контролю у формі екзамену. За складання екзамену здобувач вищої освіти може набрати 40 балів. Набрані бали за виконання завдань підсумкового контролю у формі екзамену, а також бали за поточний контроль сумуються і формується семестрова оцінка з навчальної дисципліни. Бали, які здобувач вищої освіти набрав за виконання завдань модульного контролю, при цьому не враховуються під час розрахунку семестрової оцінки з навчальної дисципліни.

Здобувач вищої освіти допускається до процедури підсумкового контролю у формі екзамену, якщо за виконання завдань поточного контролю набрав 20 балів або більше. Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав 15–19 балів, він отримує право за власною заявою повторно опанувати окремі теми (змістові модулі) навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми. Повторне вивчення окремих складових навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми, здійснюється у вільний від занять здобувача вищої освіти час.

Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав від 0 до 14 балів (включно), він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни та має академічну заборгованість. Здобувач вищої освіти отримує право за власною заявою повторно опанувати навчальну дисципліну у наступному семестрі понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми. Процедура надання додаткових освітніх послуг здобувачу вищої освіти з метою повторного вивчення навчальної дисципліни чи її окремих складових частин визначена у Положенні про надання додаткових освітніх послуг здобувачам вищої освіти в Державному університеті «Житомирська політехніка».

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках окремих тем навчальної дисципліни, здійснюється викладачем за зверненням здобувача вищої освіти та представленням документів, які підтверджують результати навчання (сертифікати, свідоцтва, скріншоти тощо). Рішення про визнання та оцінка за відповідну частину освітнього компонента приймається викладачем за результатами співбесіди зі здобувачем вищої освіти.

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках цілого освітнього компонента, здійснюється за процедурою, яка визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/052.00.1/Б- ОК19-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 24 / 21

університеті «Житомирська політехніка».

Шкала оцінювання

Шкала ЄКТС	Національна шкала	100-бальна шкала
A	Відмінно	90-100
B	Добре	82-89
C		74-81
D	Задовільно	64-73
E		60-63
FX	Незадовільно	35-59
F		0-34

11. Глосарій

№ з/п	Термін державною мовою	Відповідник англійською мовою
1	Авторитарний режим	Authoritarian mode
2	Внутрішня політика	Domestic policy
3	Геополітика	Geopolitics
4	Демократичний режим	Democratic mode
5	Держава	State
6	Доктрина	Doctrine
7	Зовнішня політика	Foreign policy
8	Методологія дослідження	Research methodology
9	Парадигма	Paradigm
10	Партія	Party
11	Політика	Politics
12	Політична взаємодія	Political co-operation
13	Політична влада	Political power
14	Політична діяльність	Political activity
15	Політичний інститут	Political institute
16	Політичні інструменти	Political instruments
17	Політичне управління	Political management
18	Політична процедура	Political procedure
19	Політичний процес	Political process

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/052.00.1/Б- ОК19-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 24 / 22

20	Політична система	Political system
21	Політична стратифікація	Political stratification
22	Розподіл повноважень	Distribution of plenary powers
23	Суспільство	Society
24	Тоталітарний режим	Totalitarian mode
25	Уряд	Government

12. Рекомендована література

Основна література

1. Гетьманчук М.П., Гетьманчук П.М., Ільницька У.В., Луцишин Г.І., Пасічний Р.Я., Турчин Я.Б. Політологія: у схемах, таблицях, визначеннях. К.: Львівська політехніка, 2020. 272 с.
2. Гордійчук О. Політологія : навчальний посібник. Житомир : Державний університет «Житомирська політехніка», 2023. 132 с. URL: <https://learn.ztu.edu.ua/course/view.php?id=5551>
3. Неліпа Д. Системний аналіз в політології. К.:ЦНЛ, 2019. 304 с.
4. Лісовський П.М., Лісовська Ю.П. Політологія: навчальний посібник. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2021. 228 с. URL: https://uu.edu.ua/upload/Nauka/naukovi_vydannia/politologiya_compressed.pdf
5. Шергін С.О. Політологія міжнародних відносин. К.: ЦНЛ, 2019. 256 с.
6. Шляхтун П.П. Політологія: історія та теорія. К.: ЦНЛ, 2019.

Допоміжна література

1. Аркуніч О. Політична система для України: історичний досвід і виклики сучасності. К.: Ника-Центр, 2018. 988 с.
2. Борисова О. Зовнішня політика України. Історія та сучасність. К.: Кондор, 2017. 344 с.
3. Гантінгтон С. Політичний порядок у мінливих суспільствах. К.: Наш Формат, 2019. 448 с.
4. Гелей С. Політико-правові системи світу. К.: ЦНЛ, 2017. 346 с.
5. Глобалізація та політика національної безпеки / під ред. Юхименка П. К.:ЦНЛ, 2021. 408 с.
6. Головатий М.Ф. Політична психологія. К.: ЦУЛ, 2017. 400 с.
7. Гольцов А.Г. Геополітика та політична географія. К.: ЦНЛ, 2019. 416 с.
8. Гончарук-Чолач Т., Джугла Н. Теорія та практика політичної пропаганди. К.: Ліра-К, 2020. 254 с.
9. Горбань Ю., Бондар І. Формування державної політики в сфері

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/052.00.1/Б- ОК19-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 24 / 23

інноваційної діяльності. К.: Ліра-К, 2017. 280 с.

10. Загурська-Антонюк, В. Ф., Грицишена, З. О. Сутність політичних партій як інструменту державного управління. Економіка, управління та адміністрування. 2023. (2(104)). С. 137–143.

11. Загурська-Антонюк В.Ф. Міжнародна безпека у контексті глобалізації сучасного світу. Інвестиції: практика та досвід. 2020. № 13-14. С. 103-109.

12. Загурська-Антонюк В.Ф. Політично-інформаційні безпекові механізми в українській державній системі у контексті геополітичних змін. Державне управління: удосконалення та розвиток. 2020. № 2 (лютий). Електронне видання. Режим доступу: <https://doi.org/10.32702/2307-2156-2020.2.31>.

13. Еріксон А., Пул Р. Шлях до вершини. Наукові поради про те, як досягнути професіоналізму. Київ : Наш Формат, 2018. 304 с.

14. Кириченко В., Кириченко Ю., Соколенко Ю. Політико-правова система України. К.: ЦНЛ, 2019. 304 с.

15. Кириченко В. Політичні системи світу. Кредитно-модульний курс. К.: ЦНЛ, 2017. 218 с.

16. Коллінз Дж. Від хорошого до величного. Київ : Наш Формат, 2017. 368 с.

17. Крол А. Теорія каст і ролей. Київ: Book Chef, 2018. 144 с.

18. Лісовський П. Міжнародні відносини: ментальність, геополітика, глобалізація. К.: Кондор, 2017. 156 с.

19. Лісовський П.М., Лісовська Ю.П. Безпекознавство: особистість, держава, суспільство (системний аналіз). К.: Кондор, 2017. 368 с.

20. Любохинець Л., Шавкун В., Бабич Л. Історія політичних та економічних вчень. К.: ЦНЛ, 2019. 294 с.

21. Мальська М.П., Антонюк Н.В. Основи європейської інтеграції. К.: ЦНЛ, 2019. 320 с.

22. Милосердна І. М. Імідж політичного лідера як категорія PR-технології. *Актуальні проблеми політики*. 2019. № 64. С. 118-133.

23. Партологія. Навчальний посібник. / Обушний М.І., Примуш М.В., Шведа Ю.Р. За ред. Обушного М.І. Друге видання, виправлене і доповнене. Київ, 2017. 432 с.

24. Романюк А. Еволюція політичних інститутів. К.: Гельветика, 2021. 184 с.

25. Сергєєв В.С., Литвинчук О.В., Загурська-Антонюк В.Ф. Мовна політика України в реаліях сьогодення. Науковий журнал "Регіональні студії" Ужгородського національного університету. Серія: Політологія. 2022. Вип. 28. С. 130-135.

26. Сухонос В. Державне правління: еволюція сучасних форм. К.: Університетська книга, 2019. 310 с.

27. Сухонос В., Сухонос В. Державний механізм забезпечення національної безпеки. Інституціонально-правова та технологічна парадигми. К.:

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/052.00.1/Б- ОК19-1-2024
	<i>Випуск 1</i>	<i>Зміни 0</i>	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 24 / 24</i>

Університетська книга, 2019. 288 с.

28. Фармагей О., Мельник Д., Петрик В. Інформаційна безпека. К.: Ліра-К, 2021. 412 с.

29. Шубін С. Політичний маркетинг. Миколаїв: Іліон, 2019.

30. Gaivoroniuk, N., Siromska, H., Serhieiev, V., Zahurska-Antoniuk, V., Kobetiak, A., & Tohobytska, V. (2023). Civilizational and culturological aspect of philosophical and legal studies of observance of human rights: Aspecto civilizatorio y cultural de las investigaciones filosóficas y jurídicas sobre la observancia de los derechos humanos. *Cuestiones Políticas*, 41(78), 284-295. <https://doi.org/10.46398/cuestpol.4178.20>.